

III

(Előkészítő jogi aktusok)

TANÁCS

A TANÁCS 13/2010/EU ÁLLÁSPONTJA ELSŐ OLVASATBAN

a 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet harmadik országok e rendeletek által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira való kiterjesztéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

A Tanács által 2010. július 26-án elfogadva

(2010/C 253 E/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 79. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾ ,

mivel:

(1) Az Európai Parlament ⁽³⁾, a Tanács és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság ⁽⁴⁾ a tagállamok területén jogszerűen lakóhellyel rendelkező harmadik országok állampolgárainak jobb beilleszkedése mellett foglalt állást azáltal, hogy olyan egységes jogokat kíván nekik biztosítani, amelyek a lehető legjobban közelítenek az Unió polgárainak jogaihoz.

(2) A 2005. december 1-jei Bel- és Igazságügyi Tanács hangszúlyozta, hogy az Uniónak igazságos bánásmódot kell biztosítania a tagállamai területén jogszerűen lakóhellyel rendelkező harmadik országbeli állampolgároknak, és hogy egy dinamikusabb integrációs politika célja az

lenne, hogy az uniós polgárokéhoz hasonló jogokat és kötelezettségeket állapítson meg számukra.

(3) A 2003. május 14-i 859/2003/EK tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ kiterjesztette a tagállamok kötelező szociális biztonsági rendszereinek koordinációjával kapcsolatos 1408/71/EGK rendeletet és az 574/72/EGK rendeletet a harmadik országok e rendeletek által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira.

(4) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában, nevezetesen annak 34. cikke (2) bekezdésében elismert elveket.

(5) Az 1408/71/EGK rendelet helyébe a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ lép. Az 574/72/EGK rendelet helyébe a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ lép. A 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet alkalmazásának napjától az 1408/71/EGK rendelet és az 574/72/EGK rendelet hatályát veszti.

(6) A 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet jelentősen korszerűsíti és egyszerűsíti a biztosított személyekre és a szociális biztonsági intézményekre vonatkozó koordinációs szabályokat. Ez utóbbiak számára a korszerűsített koordinációs szabályok a biztosított személyek ellátásaira vonatkozó jogokkal kapcsolatos adatok feldolgozásának meggyorsítását, megkönnyítését és az ehhez tartozó adminisztratív kiadások csökkentését célozzák meg.

⁽¹⁾ HL C 151., 2008.6.17., 50. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2008. július 9-i állásfoglalása (HL C 294 E., 2009.12.3., 259. o.) és a Tanács 2010. július 26-i első olvasatbeli állásfoglalása.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 1999. október 27-i állásfoglalása a tamperei Európai Tanács üléséről (HL C 154., 2000.6.5., 63. o.).

⁽⁴⁾ Az EGSZB 1991. szeptember 26-i véleménye a harmadik országbeli migráns munkavállalók helyzetéről (HL C 339., 1991.12.31., 82. o.).

⁽⁵⁾ HL L 124., 2003.5.20., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 166., 2004.4.30., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 284., 2009.10.30., 1. o.

- (7) Az Unió célkitűzése a magas színvonalú szociális védelem elősegítése, illetve az életszínvonal emelése és az életminőség javítása a tagállamokban.
- (8) Annak érdekében, hogy a munkáltatóknak és a nemzeti szociális biztonsági testületeknek ne kelljen bonyolult jogi és adminisztratív helyzeteket kezelniük személyek korlátozott számú csoportjára vonatkozóan, fontos teljes mértékben kihasználni a szociális biztonság területén végbemenő korszerűsítésből és egyszerűsítésből származó előnyöket azáltal, hogy egységes jogi koordinációs eszközt alkalmaznak a 883/2004/EK rendeletet és a 987/2009/EK rendeletet ötvözve.
- (9) A 859/2003/EK rendeletet ezért olyan jogi eszközzel szükséges felváltani, melynek célja alapvetően az, hogy az 1408/71/EGK rendeletet és az 574/72/EGK rendeletet a 883/2004/EK, illetve a 987/2009/EK rendelettel helyettesítse.
- (10) A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet olyan harmadik országbeli állampolgárokra való alkalmazásából eredő jogok, akikre ezek a rendeletek csupán állampolgárságuk miatt nem vonatkoznak, nem jogosítják fel ez utóbbiakat valamely tagállamba való belépésre, ott ideiglenes vagy állandó tartózkodásra, illetve az ottani munkakerőpiachoz való hozzáférésre. Ennek megfelelően a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet alkalmazása nem sértheti a tagállamok azon jogát, hogy az uniós joggal összhangban elutasítsák vagy visszavonják az érintett tagállamba való belépésre, az abban való ideiglenes vagy állandó tartózkodásra vagy munkavállalásra vonatkozó engedélyt, vagy elutasítsák annak megújítását.
- (11) A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet e rendelet alapján csak akkor lenne alkalmazható, ha az érintett személy már jogszerűen rendelkezik lakóhellyel valamely tagállam területén. A jogszerű lakóhely tehát előfeltételét képezné a rendeletek alkalmazásának.
- (12) A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet nem alkalmazható olyan helyzetre, amelynek összes vonatkozása kizárólag egyetlen tagállamot érint. Ez vonatkozik, egyebek mellett, valamely harmadik ország olyan állampolgárának helyzetére is, akinek csak egy harmadik országgal és egy tagállammal vannak kapcsolatai.
- (13) A feltétel, amely szerint az érintetteknek valamely tagállam területén jogszerűen rendelkezniük kell lakóhellyel, nem érintheti a 883/2004/EK rendeletnek a rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozói nyugdíjakra való alkalmazásából származó, egy vagy több tagállam nevében az olyan harmadik országbeli állampolgár részére biztosított jogokat, aki előzőleg megfelelt a jelen rendeletben meghatározott feltételeknek, vagy egy ilyen, harmadik országbeli állampolgár túlélő hozzátartozói részére biztosított jogokat, amennyiben ezek munkavállalótól származnak, amennyiben egy harmadik országban rendelkeznek lakóhellyel.
- (14) A munkanélküli ellátásra való jogosultságnak a 883/2004/EK rendelet 64. cikke szerinti fenntartása feltételezi, hogy az érintett személy munkakeresőként nyilvántartásba veteti magát mindazon tagállamok foglalkoztatási szolgálatainál, amelyekbe belépett. Ezek a rendelkezések tehát csak akkor alkalmazhatók valamely harmadik ország állampolgárára, ha az már jogosultságot nyert arra, hogy – adott esetben tartózkodási engedélye vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító helyzete alapján – munkakeresőként nyilvántartásba vetesse magát azon tagállamok foglalkoztatási szolgálatánál, amelyekbe belépett, és arra, hogy ott jogszerűen munkát vállaljon.
- (15) E rendelet nem érintheti azokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyek az Unió harmadik országokkal kötött és a szociális biztonság szempontjából előnyöket biztosító nemzetközi megállapodásaiból következnek.
- (16) Mivel e rendelet céljait a határokon átnyúló helyzetek miatt a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a rendelet léptéke és hatása miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (17) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. számú jegyzőkönyv 3. cikke értelmében 2007. október 24-i levelében közölte, hogy részt kíván venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában.
- (18) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló 21. számú jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (19) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. számú jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet alkalmazni kell harmadik országok olyan állampolgáira is, akikre a rendeletek csupán állampolgárságuk miatt nem vonatkoznak, illetve ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira is, feltéve hogy valamely tagállam területén jogszerűen rendelkeznek lakóhellyel, és helyzetük összes vonatkozása nem egy tagállamot érint.

2. cikk

Az e rendelet hatálya alá tartozó tagállamok között a 859/2003/EK rendelet hatályát veszti.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban, a Szerződéseknek megfelelően.

Kelt ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

...

a Tanács részéről
az elnök

...

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2007. július 25-én benyújtotta a fenti javaslatot, amelynek célja, hogy a 859/2003/EK rendelet helyébe lépjen, és hogy kiterjessze a 883/2004/EK rendeletnek és végrehajtási rendeletének (a 987/2009/EK tanácsi rendelet) a rendelkezéseit harmadik országok e rendelkezések által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira.

A javaslat a Szerződés 63. cikkének (4) bekezdésén alapul (egyhangúság és konzultációs eljárás). A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően a jogalap mostantól az EUMSZ. 79. cikke (2) bekezdésének b) pontja (minősített többség és rendes jogalkotási eljárás).

Az Európai Parlament a konzultációs eljárás keretében 2008. július 9-én nyilvánított véleményt. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően az Európai Parlament 2010. május 5-én állásfoglalást⁽¹⁾ fogadott el, amelyben – a rendes jogalkotási eljárás keretében – megerősítette álláspontját.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. január 16-án nyilvánított véleményt.

A Bizottság nem nyújtott be a Parlament első olvasat során kialakított véleményére reagáló hivatalos módosított javaslatot.

A Tanács az EUMSZ. 294. cikkének (5) bekezdésével összhangban 2010. július 26-án első olvasatban minősített többséggel elfogadta álláspontját.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Írország 2007. október 24-i levelében közölte, hogy részt kíván venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

II. CÉL

A 859/2003/EK tanácsi rendelet az 1408/71/EGK tanácsi rendelet és annak végrehajtási rendelete, az 574/72/EGK rendelet rendelkezéseinek alkalmazását kiterjesztette harmadik országok állampolgáira is. Ez utóbbi rendeleteket a 2010. május 1-je óta alkalmazandó 883/2004/EK, illetve 987/2009/EK rendelet egyszerűsítette és aktualizálta.

A rendeletjavaslat célkitűzései megegyeznek a 859/2003/EK rendelet célkitűzéseivel, azaz azzal, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálására vonatkozó, hatályban lévő közösségi rendelkezések hatályát kiterjessze harmadik országok e rendelkezések által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2010. május 5-i állásfoglalása a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének a folyamatban lévő intézményközi döntéshozatali eljárásokra gyakorolt hatásairól.

A javaslat célja annak biztosítása, hogy a 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet hatálybalépésének napjától a szociális biztonsági rendszerek koordinálása tekintetében a harmadik országok állampolgáira az európai polgárokéval megegyező szabályok vonatkozzanak. A cél annak a rendkívül zavaró kettősségnek az elkerülése, hogy az egyéneknek és a nemzeti hatóságoknak a szociális biztonsági rendszerek tagállamok közötti összehangolására vonatkozóan két különböző szabály- és jogosultság-rendszert kelljen követniük.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

Az Európai Parlament a bizottsági javaslatra vonatkozóan 2 módosítást fogadott el, amelyek révén a szöveg két új, az egyenlő bánásmód fontosságát hangsúlyozó preambulumbeközdéssel ((3a) és (6a) preambulumbeközdés) egészül ki.

A Bizottság a plenáris ülésen folytatott vita során jelezte, hogy a módosításokat elfogadhatónak tartja.

A Tanács szintén el tudta fogadni a két módosítást (ezek a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjában a (4) és a (7) preambulumbeközdésnek felelnek meg).

A Tanács emellett szükségesnek vélte a javaslat (8) preambulumbeközdésének pontosítását (az első olvasatban kialakított álláspont szövegében a (10) preambulumbeközdés) annak leszögezése érdekében, hogy a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet rendelkezéseinek a harmadik országok e rendelkezések által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira való alkalmazása nem sérti a tagállamok azon jogát, hogy a közösségi joggal összhangban elutasítsák vagy visszavonják az érintett tagállamba való belépésre, az abban való ideiglenes vagy állandó tartózkodásra vagy munkavállalásra vonatkozó engedélyt, vagy elutasítsák annak megújítását.

Az első olvasatban kialakított tanácsi álláspont (13) preambulumbeközdése ezen felül megállapítja, hogy az 1. cikk szerinti azon feltétel, amely szerint az érintetteknek valamely tagállam területén jogszerűen rendelkezniük kell lakóhellyel, nem érinti a 883/2004/EK rendeletnek a rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozói nyugdíjakra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásából származó, egy vagy több tagállam nevében az olyan harmadik országbeli állampolgár részére biztosított jogokat, aki előzőleg megfelelt a rendeletben meghatározott feltételeknek, vagy egy ilyen harmadik országbeli állampolgár túlélő hozzátartozói részére biztosított jogokat.

Végül az első olvasatban kialakított tanácsi álláspont (17), (18) és (19) preambulumbeközdése kitér Írországnak, az Egyesült Királyságnak és Dániának a rendelet elfogadásával és alkalmazásával kapcsolatos helyzetére.

A Bizottság elfogadta a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját.

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács úgy véli, hogy a 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet rendelkezéseinek harmadik országok e rendelkezések által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáira való kiterjesztéséről szóló tanácsi rendeletjavaslattal kapcsolatban első olvasatban kialakított álláspontja kiegyensúlyozott megközelítést kínál, amely az Európai Unió területén jogszerűen lakóhellyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok tekintetében egyenlő bánásmódot és megkülönböztetésmentességet biztosít.

A Tanács várakozással tekint az Európai Parlamenttel folytatandó konstruktív megbeszélések elé, hogy e fontos rendelettel kapcsolatban végleges megállapodást lehessen elérni.